

[Anders Andersen.]

prisudvikling på verdensmarkedet. Set som helhed har prisudviklingen i høj grad været dansk produktion gunstig.

Nu er vi jo så vant til at beklage Danmarks fattigdom på råstoffer, at det egentlig er helt forfriskende, at det for en gangs skyld har været en fordel for Danmark at være et råstoffattigt land, for skal man pege på nogen enkelt faktor, som mere end noget andet har befordret den vesteuropæiske højkonjunktur, hvoraf Danmarks gode tider jo må betragtes som en udløber, så må det være det internationale prisfald på råstoffer.

Da priserne for bearbejdede varer ikke har fulgt med i dette fald, men tværtimod i vidt omfang har været konstante eller endog på visse områder stigende, har denne forskydning i priserne givet sig udtryk i en væsentlig forbedring af vort bytteforhold. Denne gunstige prisudvikling er kommet Vesteuropa til gode under ét, fordi Vesteuropa i overvejende grad er råstofimporterende. Men den er i særlig grad kommet Danmark til gode. Medens bytteforholdet fra 1957 til 1959 steg med 4 points for OEEC-landene under ét ifølge OEECs opgørelser, steg det for Danmarks vedkommende i samme periode med 13 points eller ca. tre gange så meget.

Jeg så for nylig, at professor Erik Hoffmeyer har anslået den samlede virkning for Danmarks valutaudvikling ved disse bytteforholdsforskydninger i det sidste par år til et plus på mellem 1 200 og 1 300 mill. kr. årlig.

Jeg har ligeledes bemærket, at den højtærede statsminister for nylig gav udtryk for, at han anså væsentlige dele af denne bytteforholdsforbedring, eller måske mere nøjagtigt: forskydningen i forholdet mellem priser på råvarer og forarbejdede varer, som udtryk for en strukturændring, altså for noget mere varigt. Og ser man på den udvikling, der i de senere år er sket i produktionskapaciteten på råvareområdet ude omkring i verden, kan meget vel tale for, at denne vurdering og denne forvent-

ning er rigtig. Jeg behøver vel næppe at understrege, hvilken kolossal forbedring denne forskydning indebærer af de vilkår, som udefra bydes dansk økonomi, i forhold til de vilkår, tidligere regeringer undertiden har måttet strides med.

Jeg kan næsten ikke i denne forbindelse undlade lige at nævne noget, som i den netop afsluttede valgkamp spillede en vis rolle i de nuværende regeringspartiers agitation, nemlig øget dansk hjælp til de underudviklede lande. Jeg skal ikke her komme nærmere ind på alle de spørgsmål, som dette problem rejser, men tanken kan måske synes naturlig og umiddelbart tiltalende, især når man tænker på, at det netop er de underudviklede lande, der som overvejende råstofeksporterende har båret broderparten af de 2-3 milliarder kr., som vi har kunnet købe vor import i 1958-59 billigere, end hvis vi skulle have købt den til 1957-priser. Det er jo spørgsmålet, om det ikke netop er dette, der har været baggrunden for de såkaldt gode tider her i landet.

Det hører også med i billedet, at medens de internationale prisforhold således for landet som helhed har betydet meget væsentlige fordele og budt på usædvanlig gode muligheder for en række erhverv, har dette jo ikke i lige grad været tilfældet for alle erhverv. For landbruget har den seneste prisudvikling på verdensmarkedet således ikke været tilfredsstillende. For landbrugs-eksporten som helhed har priserne i de sidste måneder ligget 5 pct. lavere end tiåret før. Dette er så meget mere alvorligt, som netop landbruget i særlig grad kunne have behov for at stå rustet til at møde de vanskeligheder, der fremover i stigende grad følger af de uløste markedsproblemer.

Jeg kunne i denne forbindelse have lyst til at spørge den højtærede finansminister, hvad der lå i den udtalelse, som den højtærede minister kom med ved finanslovsforslagets fremsættelse. Finansministeren var inde på spørgsmålet om erhvervenes